

30. KVĚTNA 2020

SVÁTEK SV. ZDISLAVY Z LEMBERKA,
MATKY RODINY, TERCIÁŘKY, PATRONKY PROVINCE

1. čtení: 1 Petr 3, 1–9

Mezizpěv: Žl 128

Evangelium: Lk 8, 1–3

Mons. Jan Baxant

Bratři a sestry, milé rodiny a drazí poutníci,

všichni jsme opět dorazili sem do Jablonného, do baziliky sv. Vavřince a sv. Zdislavy, s úmyslem duchovně se posílit ve víře, povzbudit se křesťanským příkladem našich bližních, pečujících podobně jako my o ty, které nám dobrý Bůh svěřil do péče. Přítomní rodiče a prarodiče myslí na své děti a vnoučata, kterými je Bůh obdaroval, my kněží se modlíme za své farníky a diecezány, kterým máme zprostředkovávat Boží dary, zasvěcené a řeholní osoby si zde vyprošují sílu k věrohodnému následování Krista. Prostě všichni máme něco ukrytého v duši a jistě všichni někoho duchovně ke svaté Zdislavě neseme s sebou.

Jsme u jejího hrobu. A můžeme se zde cítit stejně tak, jako když navštěvujeme posvátná místa hřbitovů, hroby našich drahých. Takovým místům říkáme svatá pole či zahrady, do nichž jsme vložili, vsadili vzácná semena. Tady do základů baziliky v Jablonném je vloženo, vsazeno vzácné semeno, tělesné pozůstatky svěťce, hlavní patronky naší litoměřické diecéze, sv. Zdislavy, manželky svého manžela, matky svých dětí, pečovatelky o nemocné, moudré rádkyně všech potřebných a tápajících. Je to něco podobného, jako když biskupové pravidelně po několika letech navštěvují papeže, nástupce sv. Petra, a to u apoštolských prahů, resp. apoštolských hrobů, „ad limina apostolorum“. Každá taková návštěva Říma a Vatikánu má mnohem větší smysl a význam, než že při té příležitosti se samozřejmě Svatému otci předkládá jakási bilance pasto-

račních snah za poslední léta. Pro každého biskupa je to příležitost se osobně setkat s „vikářem Krista“, jak je papež také nazýván, ale současně právě u apoštolských hrobů sv. Petra a sv. Pavla především se zamyslet nad svou apoštolskou službou a načerpat povzbuzení a novou duchovní energii pro pastýřské poslání v Kristově církvi. Nad čím každý biskup, nástupce apoštolů, přemýšlí u hrobu sv. Petra a sv. Pavla? Dokážeme si představit, že na tak mimořádných místech se medituje klidně, ale velmi intenzivně. Jak se můžeme chovat dnes my, při pouti ke sv. Zdislavě, u jejího hrobu nebo zde v bazilice nad jejím hrobem?

Snad nebudu daleko od pravdy, když budu tvrdit, že rodiče svých dětí se tady, právě tady, zamýšlejí nad Božími dary, kterými jejich děti jsou. Ano, někdy naši rodiče ve svých srdcích nesou své děti a jejich osudy snadno a lehce. Jsou Bohem obdařeni mimořádnou statečností a vytrvalostí. Jsou však i rodiče takových dětí, kteří jsou svíráni starostmi o ně a těžkými obavami z nebezpečných cest, na které se jejich už dospělé ratolesti vydaly. Všechno: to radostné a šťastné, ale i bolestné a zraňující, lze sv. Zdislavě vypovědět, svěřit se jí s tím vším. Stejně tak manželé se sv. Zdislavy mohou dotazovat, jak by řešila občasné obtíže společného soužití manželského života. Do křesťanského manželství totiž nikdy nevstupují hotoví světci a svěťce, avšak lidé s dobrou vůlí být jeden druhému oporou, neopustit jeden druhého, vytrvat spolu až do smrti, tedy lidé, kteří se o svatost života společně vytrvale snaží. Děti u hrobu sv. Zdislavy nemohou nemyslet na své rodiče, kterým vděčí za svůj vlastní život, ale i na své prarodiče a na všechny, bez kterých by jejich život byl smutný a chudý. My kněží se sv. Zdislavy ptáme, jak dokázala skloubit chápající lásku ke svému manželovi, starosti a péči o své děti a veškeré rodinné povinnosti s obětavou službou nemocným a potřebným, a ještě stíhat být aktivní a pravidelnou účastnicí bohoslužeb a pobožností, vždy s mimořádnou a neokázalou zbožností, když my, zasvěcenci, z onoho vějíře jejich rozmanitých služeb pro Boha a své bližní konáme jen něco, a brzy a snadno nás klátí únava a ospalost. Každý svatozdislavský poutník má tady příležitost se zastavit a v klidu modlitby probrat svůj život krok za krokem, rok po roce, životní etapu jednu po druhé.

Životní poutí sv. Zdislavy nebyla dlouhá, zhruba 30 let. Byla však nesmírně intenzivní, bohatá, naplněná křesťanským svědec-

tvím, působivým příkladem života následovnice Ježíše Krista, přítelkyně lidí všech bez rozdílu. Můžeme jen žasnout nad tím, že byla a je nazývána „Matkou chudých“ a „Divotvůrkyní“. Člověk zcela oddaný Ježíši Kristu a Božím věcem se pochopitelně stává přitažlivou bytostí. Lidé v přítomnosti takové lidské bytosti nacházejí jistotu a bezpečí, jakoby matčinu náruč a objetí. Sv. Zdislava, vynikající osobnost naší diecéze, oddaná Bohu a lidem, konala divy skromně, zůstávala pokorně stát na zemi u vědomí, že je, podobně jako Maria Panna, Boží služebnicí, Božím nástrojem. Ano, nástrojem účinným, tedy spolehlivým. Deo gratias, Bohu díky!

sr. Slavomíra Měřičková OP

Svatou Zdislavu nazýváme také perlou české šlechty. Svoji laskavostí, obětavou službou, celým svým životem pomáhala těm, kteří u ní hledali pomoc, uvědomovat si svoji důstojnost Božích dětí. Povzbuzovala k nové naději a věrnosti Bohu, podobně jako její současnice svatá Anežka.

O jejím šlechtictví a naší důvěře v její přímlyvy u Pána Boha mluví i báseň, kterou bychom mohli nazvat modlitbou od neznámého autora z roku 1950. Údajně byla vložena do poštovní schránky našim bratřím – dnes už přesně nikdo neví. Její text se uchoval v paměti sester:

Zdislavo, slyšíš? Dnes tvůj je den!
Bouře se blíží, je národ připraven?
Ty paní bílá na Lemberku,
své heslo rozhod mezi nás, svůj lid!
Stále více, stále lépe, ach ano, milovat církev,
tak to musí být.

V záplavě nevěry, jež zalila nás proudem,
tvé oko marně hledá křesťanský jen štít.
To heslo ulic našich dnešních dní má obraz jiný
než víry svaté štít.

Ty matko otců našich, kam zíráš v podivení?
Znamení spásy duše tvoje uctít žádá a vroucně políbit,
jak kdysi v síni hradní?
Však přece zahlédneš ten symbol vykoupení.
Kříž Kristův nalézáš přec. Je krví pokropený.

Dnes všecko rudé je. Však barva krve také.
Krev srdce Božího i srdce církve svaté.
Řím nezná! Toť cena jediná
je v dnešním závodění.

Statečnost vypros nám, vlast tě o to prosí!
Zdislavo, neslyšíš? Volá v nás úzkost
v den navštívení.

Ty světlo jasné našeho pohraničí,
ty matko slovanská a slávo církve svaté,
ty jiskro zářivá plamene probuzení
a dcero otců bílých s růžencem za pasem.
Dnes jedna prosba žhavá zní mocným ohlasem:
tu šňůru perel svého žaltáře před oltář Matky polož
a srdce svoje též.

A dítě Matky, sám Ježíš oslavený,
ať rozhodí těch perel řad a zapadnout je nechá
v srdce naše sirá.
A každé Ave zrnéčko se v duši rozechvívá.
Ten Zdravas rozhodne! Vždyť Matka žije
a nikdy církev neopustí a duše nezahynou.
Zdislavo bílá, stavitelko chrámu,
dnes znova do stavby se dej!
Základy polož v srdce vlasti naší
a klenbu až u nebe pro duše přichystej.